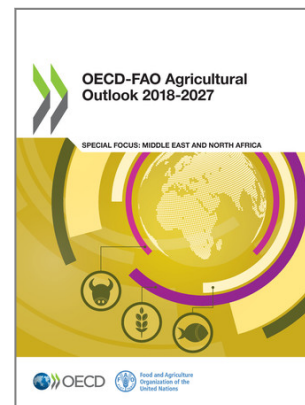

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2018-2027

Summary in Polish

Przeczytaj całą publikację pod adresem: [10.1787/agr_outlook-2018-en](https://doi.org/10.1787/agr_outlook-2018-en)

Raport OECD-FAO "Rolnictwo - prognozy na lata 2018-2027"

Streszczenie w języku polskim

Raport OECD-FAO "Rolnictwo - prognozy na lata 2018-2027" to owoc współpracy OECD i FAO stworzony z udziałem ekspertów rządowych krajów członkowskich oraz wyspecjalizowanych organizacji surowcowych. Przedstawia on wspólną opinię na temat perspektyw dla rynków towarów rolnych i ryb na poziomie regionalnym, krajowym i światowym na kolejnych dziesięć lat. Tegoroczny raport zawiera także specjalny rozdział poświęcony perspektywom i specyficznym wyzwaniom sektora rolniczego i rybnego na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej.

Od czasu gwałtownego wzrostu cen żywności sprzed dziesięciu lat (2007-2008) sytuacja na światowych rynkach żywnościowych uległa znaczącym zmianom. Produkcja towarów silnie wzrosła - w 2017 osiągnęła ona rekordowe poziomy dla większości zbóż, typów mięs, produktów mlecznych i ryb, a zapasy zbóż nigdy jeszcze nie były tak duże. Tempo wzrostu popytu zaczęło jednocześnie słabnąć. Wzrost popytu w ciągu ostatniej dekady był uwarunkowany w znacznej mierze rosnącym poziomem dochodu na mieszkańca w Chińskiej Republice Ludowej (zwanej dalej "Chinami"), który zwiększył krajowy popyt na mięso, ryby i pasze zwierzęce. Tempo wzrostu tego źródła popytu spowalnia, a nowe źródła popytu na świecie nie wystarczają, aby utrzymać wzrost. Z tego powodu ceny produktów rolnych powinny utrzymać się na niskim poziomie. Ponadto, biorąc uwagę aktualny wysoki poziom zapasów, w perspektywie kolejnych kilku lat wzrost cen wydaje się mało prawdopodobny.

W ciągu kolejnej dekady wzrost popytu powinien nadal słabnąć. Pomimo spowolnienia przyrostu naturalnego, głównym czynnikiem warunkującym nasilenie się konsumpcji większości towarów będzie demografia. Ponadto, konsumpcja licznych towarów w przeliczeniu na jednego mieszkańca powinna w skali światowej utrzymać się na aktualnym poziomie. Dotyczy to zwłaszcza podstawowych surowców takich jak zboża oraz korzenie i bulwy, w przypadku których poziom spożycia jest w wielu krajach bliski poziomowi saturacji. Z drugiej strony, wzrost popytu na produkty mięsne słabnie ze względu na różnice regionalne dotyczące nawyków żywieniowych oraz ograniczenia związane z dochodem rozporządzalnym, podczas gdy popyt na produkty pochodzenia zwierzęcego, takie jak nabiał, ma w ciągu najbliższych dziesięciu lat rosnąć.

W przypadku zbóż i nasion oleistych głównym czynnikiem wzrostu popytu będzie pasza zwierzęca, a w następnej kolejności - żywność. Duży odsetek dodatkowego popytu na pasze nadal pochodzić będzie z Chin. Pomimo nasilenia produkcji zwierząt hodowlanych globalny wzrost popytu na pasze ma jednak słabnąć. Dużą część dodatkowego popytu na żywność generować będą regiony o silnym przyroście naturalnym, takie jak Afryka Subsaharyjska, Indie, Bliski Wschód i Afryka Północna.

Popyt na zboża, olej roślinny oraz trzcinę cukrową wykorzystywane do produkcji biopaliw ma rosnąć znacznie wolniej niż w ciągu ostatniej dekady. Podczas gdy w ciągu ostatnich dziesięciu lat szybki rozwój biopaliw doprowadził do dodatkowego zwiększenia popytu na zboża, a głównie na kukurydzę, o ponad 120 Mt, wzrost ten powinien być równy zeru w okresie, którego dotyczy niniejszy Raport. Wydaje się mało prawdopodobne, aby w krajach rozwiniętych wprowadzane reformy miały na celu dalsze zachęcanie do wykorzystywania biopaliw. Wzrost popytu będzie związany z krajami rozwijającymi się, z których część wprowadziła już przepisy wspierające biopaliwa.

Cukier i oleje roślinne stanowią dwa wyjątki w kontekście ogólnego spowolnienia wzrostu popytu per capita. Spożycie cukru i olejów roślinnych na jednego mieszkańca ma rosnąć w krajach rozwijających się, co związane jest z urbanizacją prowadzącą do nasilenia popytu na żywność przetworzoną oraz produkty gotowe do spożycia. Zmiany poziomu konsumpcji artykułów spożywczych oraz nawyków żywieniowych sprawią, że zjawiska niedożywienia, nadwagi oraz złego odżywiania będą nadal obecne w krajach rozwijających się.

W ciągu najbliższej dekady światowa produkcja produktów rolnych i ryb ma wzrosnąć o około 20%, różnice między poszczególnymi regionami będą jednak znaczące. Silny wzrost prognozowany jest w Afryce Subsaharyjskiej, Azji Południowo-Wschodniej, na Bliskim Wschodzie oraz w Afryce Północnej. Wzrost produkcji w krajach rozwiniętych ma być z kolei znacznie słabszy, szczególnie w przypadku Europy Zachodniej. Do wzrostu produkcji doprowadzą intensyfikacja, wzrost wydajności oraz, w mniejszym stopniu, rozszerzenie bazy produkcyjnej poprzez rozwój trzody i zagospodarowywanie pastwisk na grunty rolne.

Przy słabszym wzroście konsumpcji i produkcji, wzrost handlu produktami rolnymi i rybami ma być o połowę słabszy niż w ciągu ubiegłych dziesięciu lat. Eksport netto z krajów i regionów bogatych w grunty, szczególnie z obu kontynentów amerykańskich, będzie wzrastał. W krajach o dużej gęstości ludności lub o wysokim przyroście naturalnym, w szczególności na Bliskim Wschodzie i Afryce Północnej, Afryce Subsaharyjskiej oraz Azji wzrośnie natomiast import netto.

W przypadku niemalże wszystkich produktów rolnych, towary eksportowe pochodzą będą z dotychczasowej grupy kluczowych krajów - dostawców. Znaczną zmianą, która powinna się utrwalić, jest pojawienie się Federacji Rosyjskiej oraz Ukrainy na światowych rynkach zboża. Silna koncentracja rynków eksportowych może zwiększyć wrażliwość rynków światowych na kryzysy dostaw uwarunkowane czynnikami naturalnymi lub politycznymi.

Podstawowy scenariusz brany pod uwagę w Raporcie "Rolnictwo - prognozy na lata 2018-2027" zakłada, że aktualnie wdrażane strategie polityczne będą kontynuowane. Poza klasycznymi czynnikami ryzyka, które wpływają na rynki rolne, rosną obawy dotyczące ewentualnego nasilenia się ruchów protekcyjnych na świecie oraz niestabilność polityki handlowej w sektorze rolnym. Handel rolny pełni ważną funkcję w zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego i uwypukla potrzebę stworzenia środowiska sprzyjającego polityce handlowej.

Bliski Wschód i Afryka Północna

Specjalny rozdział tegorocznego Raportu poświęcono regionowi Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, gdzie zwiększający się popyt na żywność oraz ograniczone zasoby gruntowe i wodne prowadzą do nasilenia się zależności krajów od importu podstawowych artykułów żywnościowych. Wiele krajów wydaje znaczną część zysków z eksportu na import żywności. Bezpieczeństwo żywnościowe jest zagrożone konfliktami oraz niestabilną sytuacją polityczną.

Produkcja towarów rolnych oraz ryb w regionie ma rosnąć w tempie ok. 1,5% rocznie, zwłaszcza dzięki coraz lepszej produktywności. Władze w regionie wspierają produkcję i konsumpcję zbóż, co sprawia, że 65% gruntów rolnych to uprawy zbóż o dużym zapotrzebowaniu na wodę, w szczególności pszenica, która odpowiada dużemu odsetkowi spożywanych kalorii. Dieta powinna nadal obfitować w zboża i cukier oraz charakteryzować się niskim poziomem białka pochodzenia zwierzęcego.

Alternatywna droga ku bezpieczeństwu żywnościowemu mogłaby polegać na tworzeniu ram prawnych wspierających rozwój wsi i zwalczanie biedy oraz sprzyjających produkcji towarów ogrodniczych o wyższej wartości niż uprawy zbóż. Taka zmiana wpłynęłaby także pozytywnie na zróżnicowanie i zrównoważenie diety.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

[Przeczytaj pełną wersję w języku angielskim w iBibliotece OECD!!](#)

© OECD (2018), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2018-2027*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2018-en